

Innst. 347 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Dokument 8:118 S (2010–2011)

Innstilling fra næringskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold, Torgeir Trældal og Bård Hoksrud om utarbeidelse av en stortingsmelding om en samordnet og framtidsrettet strategi for norsk reiselivsnæring

Til Stortinget

Sammendrag

Reiselivsnæringen er en viktig eksportnæring for Norge, og det er av sentral betydning at næringen gis internasjonalt konkurransedyktige rammebetingelser som kan gi grunnlag for videre vekst. Reiseliv er en næring der Norge har mange naturgitte fortrinn for å kunne utvikle en naturbasert opplevelsesturisme i et internasjonalt marked i sterk vekst.

Flere land har utviklet en målrettet strategi for satsing på reiseliv som vekstnæring og har lyktes med å gjøre landet kjent internasjonalt som et reisemål. Til tross for at satsing på reiseliv lenge har vært på dagsorden, i Norge, har målsettingene vært uklare og lite samordnet, slik at Norge er lite kjent internasjonalt som turistmål.

Forslagsstillerne er av den formening at en bedre samordning mellom transportselskapene for å sikre koordinering av ruteinformasjon vil øke tilgjengeligheten til reisedestinasjonene og samtidig være med å heve kvaliteten på selve reisen. Det er også behov for bedre og mer koordinert informasjon om rutetider, reisemåter og avstander mellom reisedestinasjoner. Disse må være lett tilgjengelige på ett felles nettsted.

Forslagsstillerne er av den oppfatning at reiselivsnæringen møter mange nasjonale utfordringer som i den globale konkurransesituasjonen vil utgjøre

en konkurranseulempe. Her kan nevnes blant annet mangelfull offentlig infrastruktur og treghet i de sterkt byråkratiske plan- og reguleringsprosessene. I denne sammenheng er det også viktig å fremheve regelverk knyttet til landbruksnæringen som gjør det svært vanskelig å utnytte slike eiendommer for å utvikle lokale reiselivsbedrifter i Distrikts-Norge.

Forslagsstillerne er opptatt av å etablere en aktiv og målrettet satsing på norsk reiseliv som en fremtidig vekstkraftig eksportnæring, og fremmer derfor forslag om at Stortinget ber regjeringen utarbeide en reiselivsmelding som i full bredde kan presentere de utfordringer næringen i dag møter nasjonalt og internasjonalt, samt legge grunnlaget for en aktiv norsk reiselivspolitik.

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en stortingsmelding om en samordnet og framtidsrettet strategi for norsk reiselivsnæring.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Lillian Hansen, Arne L. Haugen, Ingrid Heggø og lederen Terje Aasland, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold, Harald T. Nesvik og Kari Storstrand, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Svein Flåtten og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Alf Egil Holmelid, fra Senterpartiet, Irene Lange Nordahl, og fra Kristelig Folkeparti, Steinar Reiten, viser til forslaget fra representantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold, Torgeir Trældal og Bård Hoksrud om utarbeidelse av en stor-

tingsmelding om en samordnet og framtidsrettet strategi for norsk reiselivsnæring.

Komiteen viser til vedlagt brev av 11. april 2011 fra nærings- og handelsministeren hvor det redegjøres for det pågående arbeidet med revideringen av regjeringens reiselivsstrategi. Komiteen merker seg at nærings- og handelsministeren planlegger å lansere den reviderte strategien i slutten av 2011.

Komiteen viser til at reiselivsnæringen er Norges fjerde største næring. Turistkonsumet i Norge for 2009 utgjorde 4,3 prosent av bruttonasjonalproduktet (BNP) for Fastlands-Norge, og reiselivsnæringen står for 6,5 prosent av samlet sysselsetting i Norge. Komiteen viser til at reiselivsnæringen, til tross for en nedgang under finanskrisen, nå er på bedringens vei, og at det er en klar økning i nordmenns reiser og overnattinger.

Komiteen viser til at det i representantforslaget pekes på at reiselivsnæringen er en næring i sterk internasjonal vekst, og en næring der Norge har en rekke naturgitte fortrinn som bør utnyttes i tråd med en aktiv næringspolitikk. Komiteen viser til at det videre i forslaget pekes på at den internasjonale konkurransen på reiselivsområdet blir stadig sterkere, og at det finnes et stort potensial for å styrke Norges konkurranseposisjon.

Fleirtalet i komiteen, medlemene fra Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at regjeringa Stoltenberg i desember 2007 lanserte den nasjonale strategien for reiselivsnæringa «Verdifulle opplevelser» der ein lanserte 72 tiltak. Sumaren 2009 vart det gjort ein gjennomgang av desse tiltaka. Statusrapporten viste at dei fleste av desse tiltaka enten var gjennomførte eller var godt i gang. Dei overordna måla med strategien, «auka verdiskaping og produktivitet i reiselivsnæringa», «levedyktige distrikt gjennom fleire heilårs arbeidsplassar innanfor reiselivsnæringa» og «Noreg – eit berekraftig reisemål» er ikkje nådd fullt ut, og arbeidet med ei revidering av regjeringa sin reiselivsstrategi er igongsett. Fleirtalet er kjend med at den nye strategien vektlegg å spisse innsatsen for å nå måla, og å formulera målbare mål.

Fleirtalet viser òg til svarbrevet frå ministeren der det går fram at den reviderte strategien vil gje svar på dei utfordringane som representantane trekk fram bl.a. innanfor samferdsel.

Fleirtalet rår til at dokumentet vert lagt ved møteboka.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti peker på at det ikke har vært en stortingsmelding dedikert til reiselivsnæringen siden St.meld.

nr. 15 (1999–2000) «Lønnsomme og konkurransedyktige reiselivsnæringar» som ble lagt frem av regjeringen Bondevik 10. desember 1999. Disse medlemmer mener det nå er på høy tid med en ny reiselivsmelding som i full bredde kan presentere de utfordringer næringen i dag møter nasjonalt og internasjonalt, samt legge grunnlaget for en aktiv norsk reiselivspolitik.

Disse medlemmer støtter forslaget om at det utarbeides en stortingsmelding om reiseliv.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en stortingsmelding om en samordnet og framtidsrettet strategi for norsk reiselivsnæring.»

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener at det ikke er slik at man stadig vekk kan skifte kurs innen dette feltet, da det er helt åpenbart at dersom man skal kunne slå igjennom i et marked, så må det en langsiktig satsing til.

Disse medlemmer vil påpeke at det er svært viktig at man tenker langsiktig og målrettet i sitt arbeid med å legge planer for satsingsområder innen reiseliv.

Disse medlemmer mener at statens oppgave innen dette feltet i første rekke er å markedsføre Norge som reisemål og i tillegg være støttespiller for de mange forskjellige aktører som ikke verken har kapital eller mulighet til å kunne satse tilstrekkelig til å kunne gjøre seg kjent i utlandet på egen hånd. I den sammenheng er det arbeidet Innovasjon Norge gjør på dette feltet svært viktig, all den tid reiselivet i Norge består av svært mange små og mellomstore bedrifter med svært begrenset tilgang til kapital som kan brukes i markedsføringsammenheng i stor skala internasjonalt. Det er også grunn til å påpeke at en møter stadig større krav og forventninger fra utenlandske turister som kommer til Norge for å kunne oppleve noe mer på sin reise enn bare fantastisk natur. Mange ønsker ferdige konsepter med opplevelser og skreddersydde opplegg på flere steder i landet. Videre vil disse medlemmer påpeke at det også er god grunn til å se på det arbeidet som er gjort frem til i dag, for å se om det er områder der en har et betydelig forbedringspotensial.

Disse medlemmer mener at det også er viktig at man ikke i sin iver etter å drive kampanjer på de mer perifere og spennende markeder med potensial for fremtiden, glemmer de markeder man allerede er inne i.

Disse medlemmer mener at den langsiktighet som må prege satsingen på dette feltet, taler for at man legger frem en egen stortingsmelding slik at en

slik satsing ikke bare blir forankret i en intern regjeringsstrategi, men finner sin forankring i Stortinget gjennom en egen melding slik at en kan få et dokument som vil kunne stå seg over tid og dermed gir den nødvendige langsiktighet.

Disse medlemmer viser til at det er en betydelig forskjell på det at regjeringen utarbeider en strategi og det at Stortinget behandler en melding i plenum.

Disse medlemmer vil vise til rapport fra NHO Reiselivs strukturutvalg av 10. mai 2011, som fremhever at reiselivsnæringen er klar for å omstille destinasjonsstrukturen. Større, færre og mer robuste selskap vil føre til bedre markedsføring av Norge. NHO mener antall destinasjonsselskap og turistkontor bør reduseres med opptil 50 prosent de neste fem årene for å sikre bedre markedsføring av Norge. Dette er disse medlemmer enige i. Norge bør lære av store europeiske turistnasjoner som Spania og Italia, som markedsfører hele regioner som ett reisemål. I rapportens kapittel 9.5 foreslås at det nedsettes et finansieringsutvalg. Rapporten peker på mangelfull finansiering av fellesgodene som en stor utfordring i dag. Både reisemålselskapene og næringen erkjenner at det eksisterer et gratispassasjerproblem. Hvordan gratispassasjerproblemet skal løses, er det svært delte meninger om. Disse medlemmer mener det bør ses nærmere på ulike finansieringsmodeller og at det er naturlig at dette gjøres i et utvalg.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg som skal se på ulike modeller for finansiering av såkalte fellesgoder i reiselivsnæringen.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen utarbeide en stortingsmelding om en samordnet og framtidsrettet strategi for norsk reiselivsnæring.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg som skal se på ulike modeller for finansiering av såkalte fellesgoder i reiselivsnæringen.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:118 S (2010–2011) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold, Torgeir Trældal og Bård Hoksrud om utarbeidelse av en stortingsmelding om en samordnet og framtidsrettet strategi for norsk reiselivsnæring – vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 19. mai 2011

Terje Aasland

leder

Steinar Reiten

ordfører

Vedlegg**Brev fra Nærings- og handelsdepartementet v/statsråden til næringskomiteen, datert 11. april 2011****Dokument 8:118 S (2010-2011) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold, Torgeir Trældal og Bård Hoksund om utarbeidelse av en stortingsmelding om en samordnet og fremtidsrettet strategi for norsk reiselivsnæring**

Jeg viser til stortingsrepresentantenes forslag om at Stortinget skal be regjeringen om å utarbeide en stortingsmelding om en samordnet og framtidsrettet strategi for norsk reiselivsnæring.

Regjeringen lanserte i desember 2007 den nasjonale strategien for reiselivsnæringen ”Verdifulle opplevelser”. Strategien ble utarbeidet i dialog med reiselivsnæringen og Innovasjon Norge som en betydelig virkemiddelaktør. Strategien fra 2007 hadde ”verdifulle opplevelser” som visjon, og de tre hovedmålene var formulert slik:

- Økt verdiskaping og produktivitet i reiselivsnæringen
- Levedyktige distrikter gjennom flere helårs arbeidsplasser innenfor reiselivsnæringen
- Norge – et bærekraftig reisemål

Disse tre målene skulle nås gjennom følgende 7 innsatsområder:

- Innovasjon
- Et bærekraftig reiseliv
- Kvalitet
- Kompetanse
- Områdeutvikling
- Markedsføring
- Organisering

Sommeren 2009 ble det gjort en gjennomgang av de 72 tiltakene som var presentert i strategien ”Verdifulle opplevelser”. Statusrapporten viste at de fleste tiltakene enten var gjennomført eller var godt i gang. De overordnede målene med strategien er likevel ikke nådd fullt ut. Dette er bakgrunnen for at regjeringen i Soria Moria-erklæringen av 2009 programfestet at den nasjonale reiselivsstrategien skulle videreutvikles.

Jeg har igangsatt et arbeid med revidering av regjeringens reiselivsstrategi. Den reviderte strategien planlegger jeg å lansere i slutten av 2011. I revideringsarbeidet vil jeg legge vekt på å formulere målbare mål og å spisse innsatsen for å nå disse målene. Arbeidet blir organisert på en måte som sikrer godt tilfang av innspill fra næringsaktører, organisasjoner, ulike forvaltningsnivåer og ulike sektorer.

Forslagsstillerne trekker fram flere utfordringer, blant annet knyttet til samferdsel. De vil de bli tverrfaglig drøftet i den reviderte strategien sammen med utfordringer innenfor andre sektorer, med tanke på konkrete tiltak som fremmer måloppnåelse.

Den reviderte strategien vil gi svar på de utfordringene som stortingsrepresentantene trekker frem. Den vil, gjennom å være en revidering av strategien fra 2007, sikre at målsettingene ikke blir skiftende over tid, samtidig som målsettingene vil bli klarere presisert og mer målbare enn tidligere. Den reviderte strategien vil være en handlingsorientert og målrettet strategi for reiselivsnæringen i Norge.